การศึกษาประสิทธิภาพการต้านเชื้อแบคทีเรีย *Bacillus cereus*ของสารสกัดหยาบจากพีชวงศ์ **Piperaceae**

นายปิยะภัทร อึ้งวณิชยพันธ์ ^{1} , นางสาวปภาวรินทร์ อาจชมภู ^{1} , นางสาวพิชญ์ปิยา บุษราคัม ^{1}

นางสาวศิวพร เทพจั้ง² , นายณัชทัต ลิมป์เศวต²

¹นักเรียนโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน, Email: 652-57608@kkw.ac.th

²โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน

บทคัดย่อ

โครงงานวิทยาศาสตร์ เรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการต้านเชื้อแบคทีเรีย *B. cereus* ของสารสกัด จากพืชวงศ์ Piperaceae โดยพืชวงศ์ Piperaceae มีสมบัติในการต้านเชื้อแบคทีเรียแกรมบวกหลายชนิด รวมถึง แบคทีเรีย *B. cereus* ที่ก่อให้เกิดโรคอาหารเป็นพิษ จากข้อมูลข้างต้นจึงนำมาสู่ วัตถุประสงค์ของการทดลอง ดังนี้ 1) สกัดพืนอลิกจากพริกไทยดำ กระสัง และดีปลี 2) ศึกษาประสิทธิภาพการยังยั้งเชื้อแบคทีเรีย B. cereus จากสารสกัดพริกไทยดำ กระสัง และดีปลี 3) ศึกษาความเข้มข้นของสารสกัดที่มีผลต่อประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อ แบคทีเรีย B. cereus โดยขั้นตอนการศึกษาแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ทำการสกัดสารจากพืชวงศ์ Piperaceae ทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่ พริกไทยดำ ดีปลี และกระสัง ด้วยแอลกอฮอล์ 95% ตอนที่ 2 นำสารสกัดหยาบจากพืช ทั้ง 3 ชนิดที่ความเข้มข้น 100 และ 200 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร มาทดสอบการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย *B. cereus* ด้วยวิธี Agar Disc Diffusion ตอนที่ 3 นำสารสกัดหยาบของพืชที่มีความสามารถยับยั้งแบคทีเรีย *B. cereus* ได้ดีที่สุด มาหาความเข้มข้นที่เหมาะสมในการยับยั้งแบคทีเรีย *B. cereus* ด้วยวิธี Agar Disc Diffusion โดยใช้ความเข้มข้น เป็น 100 200 300 และ 400 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร

จากผลการทดลอง พบว่า สารสกัดหยาบจากพริกไทยดำสามารถยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย *B. cereus* ด้วยวิธี Agar Disc Diffusion ได้ดีที่สุด รองลงมาคือดีปลี และกระสังตามลำดับ โดยมีค่า inhibition zone มากที่สุดเมื่อ เทียบกับสารสกัดหยาบของดีปลีและกระสัง โดยความเข้มข้นที่เหมาะสมที่สุดของสารสกัดหยาบพริกไทยดำ ในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย *B. cereus* ที่ความเข้มข้น 300 และ 400 มิลลิกรัมต่อมิลลิเมตรมีขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลางของ Inhibition zone ใกล้เคียงกัน และความเข้มข้น 200 และ 100 มิลลิกรัมต่อมิลลิตรมีขนาดเส้น ผ่านศูนย์กลางของ Inhibition zone ลดลงตามลำดับ

คำสำคัญ : เชื้อแบคทีเรีย B. cereus , พีชวงศ์ Piperaceae